

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. XLV. De Incogitato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

ubi, quatenus in statutis procedat, declarat.]

Limita primò, quando eadem ratio militat in excluso, quæ in inclusio, ut per Thom. de Thomass. *d. reg. 128.* Menoch. *consil. 197. n. 83. ver. non obstat primò.* ubi etiam limitat, quando constat de mente, vel quando inclusio ad unum effectum contrarium operaretur, refert Cardinal. Tusch. *d. lit. I. concl. 71. n. 86.* Alex. Trentacinq. *var. resol. tom. 1. tit. de consuet. ref. i. n. 13. vers. huius textus.*

Limita secundò, quando unum exprimitur ratione frequentioris usus, quia non est exclusio aliorum, Petr. Gerhard. *sing. 97. in fin.* Cardin. Tusch. *d. lit. I. conclus. 71. n. 87.* Flam. Parif. *de confident. q. 29. num. 52.*

Limita tertio, quando inclusio & enumeratio unius fit per verba ampliativa, ut est dictio, *maximè*, quia tunc non est exclusio alterius. Gemin. *consil. 6. n. 3. & 46.* ubi idem si inclusio fit comparative, Alex. *consil. 133. Viso processu. col. 2. in fin. vers. nec etiam ad hoc. lit. I.* quos refert Cardinal. Tusch. *dict. lit. I. concl. 71. n. 79.*

Limita quarto in illicitis. Alexand. *consil. 59. n. 9. vers. ne ad hoc. lib. 1.* ubi quod exclusio aliquorum statutorum non includit, ut alia illicita censeantur approbata, nisi Princeps simpliciter confirmans ea legerit & discusserit, alias non, refert Cardin. Tusch. *dict. lit. I. conclus. 71. num. 83.* ubi *num. 85.* limitat etiam in dispositione odiosa.

Limita quinto, quando inclusum & exclusum sunt connexa, quia regulantur eadem ratione, quando ex dispositione Juris exclusum includitur, vel quando inclusio fit causa dubitationis tollenda, Decius *consil. 11. n. 17. & consil. 99. col. fin. vers. tertio non obstat.* Alex. *consil. 75. Videtur. n. 3. 4. & 10. lib. 5. & consil. 225. Ponderatis. n. 24. & 25. lib. 6.* Simon de Pratis *de interpret. ultim. volunt. fol. 448. n. 39. & 40.* Cardinal. Tusch. *d. concl. 71. n. 80.* [sicut nec procedere potest regula Juris, cum de eo quaritur, quod alio jure vel medio inest, quam ejus, quod includitur. Gl. & Salic. in *l. qui de crimine 9. Cod. de accusat.* Wesembec. in *CC. de inoffic. testam. n. 22. p. 804.* Decius in *l. 1. in princ. in 3. lectur. n. 84. si cert. per. & consil. 11. n. 18.* Parif. *I. consil. 111. n. 39.*

Limita sexto multis modis, ut per Mandel. *consil. 164. per tot.* Primò quia uno permissio alii non sunt prohibiti, sed in dispositione Juris remanent: secundò, quia non censetur derogatum aliis casibus,

quia alia via includuntur: tertio procedit, quando eadem est ratio, alias non: quartò, quando constat de mente & potestate: quintò, quando adest verisimilis causa, alias non; quando agitur de modico præjudicio, secus si de magno. Limitat etiam Mangil. *de imputat. q. 69. n. 11.* ubicumque favor unius includitur, & excludit alium, ita demum alius excluditur, si ille, cujus favore inclusio est inducta, includitur, alias secus. Et limitatur denique axioma in his, quæ sunt de genere permissorum, in quibus unius exclusio non est exclusio alterius. Schrader. *de feudis, part. 2. quest. 6. princ. sect. 6. n. 68.* Mar. Giurba *ad consuetud. Messanen. part. 1. cap. 15. gloss. 12. n. 13.*

III.

Inclusio animalium est animalis pascens apprehensio ad detentionem, donec damnum refarciatur; neque Jure Saxonico tantum, sed ex generali quoque consuetudine Germaniæ est recepta. Mev. *ad Jus Lubec. l. 3. tit. 11. ad rubr. n. 9.* eamque ex Jure Civili quoque deducit Felmann. *de Inclusion. animal. cap. 2.* Requiritur autem, ut fiat in ipso facto, deinde ut pignus captum apud Judicem apprehensionis deponatur. Berl. *Part. 2. concl. 34.*

CAP. XLV.

De Incogitato.

Axioma I.

Incogitatum id dicitur, quod quis ignorat sibi competere, cui nunquam renunciare intelligitur. *I. mater decedens 19. ubi Dd. de inoffic. Testament. Wesemb. 2. consil. 74. n. 59.*

II.

Ad incogitata dispositio non extenditur. *l. qui cum tutoribus 9. §. 1. & ult. ff. de transact. l. tres fratres 35. ff. de pact. l. mater decedens 19. de inoffic. testam. Alex. consil. 81. n. 22. vol. 6. Wes. 2. consil. 51. n. 13.* Nec conventio *l. qui cum tutoribus 9. §. 1. & ult. de transact. Carpz. 2. consil. 34. definit. 19. n. 5.*

Declarationis loco nota, non tamen alicui incogitatum posse proficere ignorantiam; sic verbi causa, ferendus non est, qui cum generaliter transegerit, postea causetur de una aliqua parte se tantum cogitasse, *l. non est ferendus 12. ff. de transact.* Illius enim animi incogitantia jus alteri inde quaeritum auferre non debet. Bartol. Bald. Salic. *Jaf. in l. sub pretextu specierum 29. l. si de certa 31. l. age 3. C. de transact. l. emptor 47. §. Lucius 1. ubi Castr. de pact. l. qui Rome 22. §. duo fratres 6. ubi laud. Jalon. Socin. & communiter Dd. de V. O. Parif. consil. 20. num. 24. 35. 77. 82. vol. 1.* cum propositum in mente retentum nihil operetur *l. si repetendi 7. Codic. de Condict. ob caus. dat.* unde ejusmodi quaestiones facti, cum

Gg

quis

quis dicit se aliud sensisse, quam ex contractu apparet, iudex non admittit. *l. sicut 8. §. si debitori 16. quib. mod. pign. solv.* Itaque generalis transactio complectitur omnia, ad quæ salva recti sermonis ratione extendi potest, nec prætenu ali- cuius omitti vel non cogitati impugnari debet. *d. l. sub prætenu. Alex. consil. 11. Viso. n. 9. & 15. vol. 2. Paris. consil. 20. n. 78. vol. 1. potissimum.* quando clausula de non amplius petendo subje- cta, Bart. in *l. Aurelius. §. Cajus n. 15. de liberat. Leg. Jas. in l. in hoc 14. §. ult. ff. commun. divid. n. 5. & 6. nec latio ultra dimidium subest, nec ma- jor potest peti summa, quam quæ sit expressa. l. sed etsi 4. §. quæsitum 4. ubi Bart. n. 2. Bald. n. 4. Jas. n. 15. & Dd. si quis caut. Panorm. cap. 1. n. 18. commod. Dec. consil. 27. pro virili. n. 4. 5. & 8.*

CAP. XLVI. De Incolis.

Axioma I.

Incola est, qui in aliquam regionem domici- lium suum contulit. *l. 239. §. 3. ff. de V. S. Carpz. P. 3. C. 12. d. 18. n. 6. & P. 3. Consil. 38. Defin. 18. n. 9.* neque hi tantum incolæ sunt, qui in oppido morantur, sed etiam qui in alicujus oppidi fini- bus ita agrum habent, ut in eum se, quasi in ali- quam sedem, recipiant. *d. l. 239. Mev. P. 3. Dec. 165. num. 5.*

II.

Incola legibus & consuetudinibus loci, ubi est incola, subiectus est. *Mev. P. 2. decis. 160. num. 5. Carpz. P. 3. C. 12. Defin. 16. n. 1.*

CAP. XLVII. De Incommodo. Adde. lib. 3. cap. 31. de Commodo.

INCOMMODA eum sequi oportet, quem commoda & utilitates sequuntur. *Clem. 1. de censib. [l. manifestissimi. §. sed cum in secunda. C. de furt. l. secundum na- turam. de reg. jur. reg. qui sentit. de Reg. Jur. in 6.] Escob. de ratiocin. cap. 42. num. 12. & comput. 20. n. 14. Ferrer. in consil. Catalonia, gloss. 3. n. 89. Vide dicta supr. verb. Damnum.*

CAP. XLVIII. De Incompatibilibus.

Axioma I.

Quoties duo Incompatibilia concurrunt, tunc illud præferendum, quod est potius. *argum. l. 10. ff. de stat. hom. l. 3. in princip. ff. de tutel. Schrader. de feud. p. 6. cap. 6. num. 6. Guithelm. Anton. in tractationib. de Rescript. mortuor. c. 59. num. 44.*

II.

Incompatibilia plura quando copulantur, tunc copula resolvitur in alternativam vel dis- junctivam. *Rom. consil. 480. n. 4. Socin. consil. 128. n. 3. Tusch. tom. 2. lit. C. concl. 1033. n. 71. Et con-*

currentibus pluribus incompatibilibus prævalent ultima. *Tuschus eod. tom. concl. 1011. per tot. Assumpt. in telo necessitat. pag. 29.*

CAP. XLIX. In continenti.

Axioma I.

In continenti (von Etund an) fieri dicitur, quod in ipso actu fit. *Bart. in l. obligari. §. 1. n. 1. ff. de autor. tutor. Octav. Vulpell. in tract. de præ- pos. ad verba & conjunct. signif. lit. l. verb. in con- continenti faciunt, quæ de hac re notavit Cephal. consil. 221. n. 16. vol. 2. & consil. 710. n. 24. vol. 5. & significat actum esse expediendum summariè absque strepitu iudicii sine novo processu, ut do- cet Bartolus in l. 1. n. 2. ff. jud. solv. Panorm. in cap. quia propter. n. 17. post gloss. & Dd. ibid. de Elect. Hinc quando dicitur probationem in con- continenti fieri debere, quidam pro in continenti intelligunt quasi in momento, *l. 3. vers. hodie ibi: hodie constat, hodie agemus. de fideicommiss. l. in possess. legat. alii largiuntur biduum vel triduum. l. ult. & ibi Castrenf. C. de errore Advocat. l. ult. Cod. de judic. quidam decendum. l. 20. §. 1. de constit. pecun. Wesemb. consil. 3. n. 32. & consil. 6. n. 38. alii 15. dies. arg. cap. 1. de restitut. spoliat. nonnulli duos vel tres menses, ex l. 45. §. 10. l. 46. §. 4. ff. de jur. fisci. alii quatuor, per l. fin. C. de usur. rei judic. plerique tamen iudicis arbitrio committunt, Hartmann. tit. 5. observat. 1. Me- noch. 2. arb. q. 17. n. 8. Boër. in decis. q. 296. n. 7. Coler. de process. execut. p. 4. cap. 2. n. 12. Fri- deric. 2. de mandat. cap. 74. n. 3. Vult. 2. jurispr. Roman. cap. 21. n. 50. Rauchbar. p. 2. quæst. Jur. Civil. & Saxon. q. 25. n. 104. Qui pro subiecta materia variè hanc formulam interpretatur, adeo ut quandoque longum tempus contineat: sic exempli causâ, si quis pecuniam recipit quasi statim redditurus, non prius tenetur ad usuras, quam interpellatio judicialis facta sit, licet longo interposito temporis spatio. *vid. Carpz. 4. consil. 56. per tot. add. plura de effectu hujus form. apud Dn. Barbof. in dict. usufreq. in hac voce, de privi- legio tñ in continenti vid. Ces. Argel. de Patron. Tr. de acquir. Possess. quæst. 2. art. 1. seqq. latissimè.***

II.

IN CONTINENTI quæ fiunt à Jure, inesse dicuntur, *l. lecta 40. vers. dicebam. ff. si certum petat. l. petens 27. C. de pactis. cap. officii 38. de elect.* [Quod procedit ma- ximè in contractibus, cum ea, quæ in- continenti fiunt, ipsi contractui inesse censentur. *l. 7. §. quinimo 1. cum seq. de pact. Tiraquell. de retract. §. 1. gloss. 18. num. 11. Berlich. part. 2. conclus. 41. n. 15. Carpzovius Part. 2. Constitut. 33. Defin. 5. num. 12.] vide Alexandrum consil. 90. Ferè omnis. num. 5. lib. 1. ubi ait locum habere in iis, in quibus partes possunt de novo disponere, non autem in Iudice, qui functus est officium, propter ver- bum,*